

Liikenne- ja viestintävaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sähköisen viestinnän palveluista annetun lain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sähköisen viestinnän palveluista annetun lain muuttamisesta (HE 12/2026 vp): Asia on saapunut liikenne- ja viestintävaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Eduskunta-aloite

Esityksen yhteydessä valiokunta on käsitellyt seuraavan aloitteen:

- Toimenpidealoite TPA 12/2024 vp Juha Mäenpää ps ym. Toimenpidealoite satelliittipaikannuksen häirintälaitteiden hallussapidon kieltämisestä luvallista tutkimustoimintaa ja viranomaiskäyttöä lukuun ottamatta

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- erityisasiantuntija Sami Makkonen, liikenne- ja viestintäministeriö
- erityisasiantuntija Julia Höyhtyä, oikeusministeriö
- vanhempi hallitussihteeri Kosti Honkanen, puolustusministeriö
- tietohallintojohtaja Minna Bloigu, sisäministeriö
- päällikkö Suvi Juurakko-Lehikoinen, Liikenne- ja viestintävirasto
- poliisitarkastaja Konsta Arvelin, Poliisihallitus
- ylitarkastaja Sami Piispanen, Rajavartiolaitos
- tulliyli tarkastaja Iisakki Anttila, Tulli
- erityisasiantuntija Olli Klemola, Puolustus- ja Ilmailuteollisuus PIA ry

Valiokunta on saanut ilmoituksen, ei lausuttavaa:

- FiCom ry

Valiokunnan mietintö LiVM 1/2026 vp

HALLITUKSEN ESITYS JA EDUSKUNTA-ALOITTEET

Hallituksen esitys

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi sähköisen viestinnän palveluista annettua lakia.

Esityksen mukaan radiohäirintään tarkoitettujen laitteiden oikeudeton hallussapito ja maahantuonti säädettäisiin rangaistavaksi. Rangaistuksena voitaisiin tuomita sakkoa. Radiohäirintään tarkoitettujen laitteiden hallussapito, maahantuonti ja käyttö tieteellistä, teollista ja kaupallista toimintaa varten olisi tiettyjen edellytysten täytyessä luvanvaraisesti sallittua. Viranomaisten ja muiden oikeutettujen tahojen oikeutta radiohäirintään tarkoitettujen laitteiden käyttämiseen selkeytettäisiin.

Pohjois-Atlantin liiton ja sen jäsenvaltioiden joukkojen osalta säädettäisiin radiolaitteita ja radiohäirintään tarkoitettuja laitteita koskeviin lupiin, tarkastuksiin ja ilmoittamiseen liittyvistä poikkeuksista.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.7.2026.

Toimenpidealoite

Toimenpidealoitteessa TPA 12/2024 vp ehdotetaan, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin satelliittipaikannuksen häirintälaitteiden hallussapidon kieltämiseksi luvallista tutkimustoimintaa ja viranomaiskäyttöä lukuun ottamatta.

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

(1) Valiokunta pitää esitystä erittäin tarpeellisenä ja kannatettavana.

(2) Valiokunta käsitteli keväällä 2024 omana asianaan radiohäirintään käytettävien laitteiden (niin sanottujen jammereiden) käyttöön ja sääntelyyn liittyviä kysymyksiä ja lähestyi asiassa ministeri Lulu Rannetta 7.6.2024 päivätyllä kirjeellä pyytäen, että ministeriö arvioi pikaisesti häirintälaitteita koskevan voimassa olevan sääntelyn muutos- ja täydentämistarpeet. Valiokunta kiittää ministeri Rannetta ja liikenne- ja viestintäministeriötä sääntelytarpeen tehokkaasta hoitamisesta ja hyvästä esityksen valmistelusta.

(3) Radiohäirintään käytettävät laitteet ovat yleisesti radiotaajuuksia käyttävän viestinnän, kuten matkaviestinverkkojen tai satelliittinavigointijärjestelmien, häiritsemiseen käytettäviä laitteita. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan yksityishenkilöiden häirintälaitteiden maahantuonti ja käyttö on Suomessa lisääntynyt viime vuosina.

(4) Valiokunta pitää erittäin hyvänä, että radiohäirintään käytettävien laitteiden maahantuonti ja hallussapito säädetään esityksen myötä luvanvaraiseksi. Esityksen mukaan Liikenne- ja viestintävirasto myöntää radioluvat myös radiohäirintään käytettäville laitteille laissa säädetyin edellytyksin. Lisäksi laitteiden oikeudeton hallussapito ja maahantuonti on rangaistavaa sakon

Valiokunnan mietintö LiVM 1/2026 vp

uhalla. Valiokunta pitää erittäin hyvänä ja tärkeänä, että esityksessä mahdollistetaan kattavasti erityisesti turvallisuusviranomaisten radiohäirintään käytettävien laitteiden käytön tarpeet, esimerkiksi miehittämättömiin ilma-aluksiin eli drooneihin kohdistuvien toimenpiteiden osalta. Lisäksi esityksessä on huomioitu myös perustellut kaupalliset, teolliset ja tieteelliset tarpeet radiohäirintään käytettävien laitteiden käytölle. Esitykseen sisältyy Pohjois-Atlantin liiton ja sen jäsenvaltioiden osalta tiettyjä poikkeuksia.

(5) Valiokunta katsoo, että ehdotus selkeyttää huomattavasti radiohäirintään käytettävien laitteiden sääntelyn tilannetta ja antaa viranomaisille merkittävästi aiempaa paremmat mahdollisuudet puuttua radiohäirintään käytettävien laitteiden hallussapitoon, käyttöön ja maahantuontiin. Esitys on omiaan edistämään radioviestinnän häiriöttömyyttä ja parantamaan myös kansallista turvallisuutta. Valiokunta katsoo, että ehdotetun sääntelyn kautta on mahdollista katkaista nykyinen radiohäirintään käytettävien laitteiden yleistymiskehitys.

(6) Asiantuntijakuulemisessa on tuotu esille, että luvanvaraisuus tietyiltä osin myös viranomaistoiminnan osalta aiheuttaa jossain määrin hallinnollista taakkaa. Saadun selvityksen mukaan luvanvaraisuus antaa kuitenkin Liikenne- ja viestintävirastolle sen tehtävien hoitamisen kannalta erittäin tärkeän kattavamman tilannekuvan ja aiempaa paremmat mahdollisuudet valvoa ja yhteensovittaa radiotaajuuksien käyttöä sekä selvittää mahdollisten häiriöiden syitä. Valiokunta pitää erityisesti turvallisuusviranomaisten lakisääteisiin tehtäviin tarvittavien radiohäirintään käytettävien laitteiden osalta tärkeänä, että lupamenettelyistä kehitetään nopeita, joustavia ja mahdollisimman vähän hallinnollista taakkaa aiheuttavia.

VALIOKUNNAN YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

Kirjoitusvirheet. Valiokunta on korjannut esityksen 3, 277a, 319, 329 ja 348 §:stä kirjoitusvirheen.

39 a §. Radiolupa radiohäirintään tarkoitetuille laitteille. Saamansa selvityksen perusteella valiokunta on täsmentänyt pykälän 2 momenttia siten, että säännöksessä mainitaan erikseen radioluvan myöntäminen maahantuontiin. Lisäksi sanalla "tai" ilmaistaan paremmin, että radiolupa ei välttämättä oikeuta kaikkiin toimenpiteisiin. Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että radioluvassa yksilöidään se toiminta, jonka radiolupa mahdollistaa. Radiohäirintään tarkoitettulle laitteelle myönnetty radiolupa ei siten oikeuta esimerkiksi laitteen maahantuontiin, jos maahantuontia ei ole yksilöity radioluvassa.

264 §. Erityistarkoituksiin käytettävät radiolaitteet. Valiokunta on saamansa selvityksen perusteella poistanut pykälän 6 kohdasta viittauksen radiolupaan, koska esityksen tarkoituksena ei ole ollut erotella luvanvaraisia radiohäirintään käytettäviä laitteita ja viranomaisten ilman radiolupaa käyttäviä radiohäirintään käytettäviä laitteita toisistaan pykälässä säädettyjen poikkeusten osalta.

307 §. Eräiden muiden viranomaisten tehtävät. Valiokunta on saamansa selvityksen perusteella poistanut pykälän 2 momentista Tullin maahantuonnin valvontatehtävää koskevan viittauksen radiohäirintään käytettävien laitteiden osalta ja lisännyt pykälään uuden 3 momentin

Valiokunnan mietintö LiVM 1/2026 vp

Tullin tehtävistä maahantuonnin valvonnassa. Uusi 3 momentti sisältää myös viittauksen Euroopan unionin sisärajoilla tapahtuvaan valvontaan. Valiokunnan saman selvityksen mukaan lisäys on edellytys sille, että Tulli voi puuttua radiohäirintään tarkoitetun laitteen maahantuontiin muualta sisämarkkinoiden alueelta. Uuden 3 momentin mukaan Tulli valvoo, että maahantuojalla on 39 a §:ssä tarkoitettu Liikenne- ja viestintäviraston myöntämä maahantuontia koskeva radiolupa.

348 §. Radiolaiterikkomus. Asiantuntijakuulemisessa oikeusministeriö kiinnitti huomiota pykälän 1 momentin 9 kohdan ja rikoslain 46 luvun 4 ja 5 §:n salakuljetusta koskevan sääntelyn päällekkäisyyteen. Valiokunta on poistanut pykälän 1 momentin 9 kohdasta viittauksen maahantuontiin päällekkäisen sääntelyn välttämiseksi. Koska radiohäirintään käytettävien laitteiden maahantuonti vaatii jatkossa radioluvan, niiden oikeudettomasta maahantuonnista voidaan määrätä sakkoon rikoslain salakuljetusta koskevien rangaistussäännösten perusteella.

Toimenpidealoite TPA 12/2024 vp. Toimenpidealoitteessa ehdotetaan, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin satelliittipaikannuksen häirintälaitteiden hallussapidon kieltämiseksi luvallista tutkimustoimintaa ja viranomaiskäyttöä lukuun ottamatta.

Valiokunta pitää toimenpidealoitetta asianmukaisena ja erittäin hyvänä keskustelunavauksena aihetta koskevasta sääntelyn tarpeesta. Valiokunta katsoo, että nyt käsittelyssä oleva hallituksen esitys kuitenkin täyttää toimenpidealoitteessa ehdotetun sääntelyn tarpeen ja ehdottaa näin ollen, että toimenpidealoite hylätään.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Liikenne- ja viestintävaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 12/2026 vp sisältyvän lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotukset)

Eduskunta hylkää toimenpidealoitteen TPA 12/2024 vp.

Valiokunnan muutosehdotukset

Laki

sähköisen viestinnän palveluista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014) 3 §:n 14 kohta, 39 §:n 6 momentti, 264 §:n johdantokappale ja 5 kohta, 265 §:n 2 momentti, 304 §:n 1 momentin 9 kohta, 307 §, 315 §:n 4 momentti, 319 §:n 4 momentti, 324 §:n 1 ja 2 momentti, 326 §:n

Valiokunnan mietintö LiVM 1/2026 vp

1 momentin 5 kohta ja 3 momentti, 327 §, 329 §:n 1 ja 3 momentti, 341 § ja 348 §:n 1 momentin 7 ja 8 kohta, sellaisina kuin niistä ovat 39 §:n 6 momentti, 265 §:n 2 momentti ja 324 §:n 1 momentti laissa 492/2024, 264 §:n johdantokappale ja 5 kohta laissa 1207/2020, 304 §:n 1 momentin 9 kohta laissa 1211/2022, 307 § ja 348 §:n 1 momentin 7 ja 8 kohta laissa 258/2022 sekä 315 §:n 4 momentti, 319 §:n 4 momentti, 326 §:n 1 momentin 5 kohta ja 3 momentti, 327 § ja 329 §:n 1 ja 3 momentti laissa 1003/2018, sekä

lisätään 3 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 456/2016, 52/2019, 1207/2020, 1211/2022, 105/2023 ja 661/2024, uusi 14 b kohta, lakiin uusi 39 a ja 39 b §, 264 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1207/2020, uusi 6 kohta, lakiin uusi 277 a §, 285 §:ään uusi 4 momentti, 315 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1003/2018 ja 1207/2020, uusi 7 momentti, 326 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 1003/2018, uusi 6 kohta sekä 348 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 258/2022, uusi 9 kohta seuraavasti:

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

14) *radiolaitteella* laitetta ja sen olennaista osaa, joka on tarkoitettu radiotaajusten sähkömagneettisten aaltojen lähettämiseen (*radiolähetin*) tai vastaanottamiseen (*radiovastaanotin*) radioviestintää tai radiomääritystä varten;

14 b) *radiohäirintään tarkoitettulla laitteella* sellaista radiotaajusten sähkömagneettisten aaltojen lähettämiseen tarkoitettua laitetta tai sen olennaista osaa, jonka ensisijaisena käyttötarkoituksena on radioviestinnän, radiomäärityksen tai radionavigoinnin häiriön aiheuttaminen, taikka radiolaitetta, johon ladatun ohjelmiston ensisijaisena käyttötarkoituksena on radioviestinnän, radiomäärityksen tai radionavigoinnin häiriön aiheuttaminen;

39 §

Radiolupa

Puolustusvoimat, Rajavartiolaitos sekä Pohjois-Atlantin liiton ja sen jäsenvaltion joukot eivät tarvitse radiolupaa radiolähtimen hallussapitoon ja käyttöön, jos radiolähetintä käytetään ainoastaan Liikenne- ja viestintäviraston 96 §:n 1 momentin nojalla antamassa määräyksessä yksinomaan Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen käyttöön määrätyillä taajuusalueilla.

Valiokunnan mietintö LiVM 1/2026 vp

39 a §

Radiolupa radiohäirintään tarkoitetuille laitteille

Radiohäirintään tarkoitettujen laitteiden hallussapito, maahantuonti ja käyttö edellyttävät etukäteen myönnettävää radiolupaa. Mitä tässä laissa säädetään radiolähettimelle myönnettävästä radioluvasta, sovelletaan myös radiohäirintään tarkoitettulle laitteelle myönnettävään radiolupaan, jollei tästä pykälästä muuta johdu.

Radiolupa radiohäirintään tarkoitettujen laitteiden maahantuontiin, hallussapitoon tai käyttöön voidaan myöntää sille, jolla on laitteen käyttöön laissa säädetty oikeus, tai viranomaiselle sen laissa säädetyn tehtävän hoitamiseen, jos käyttö ei aiheuta vähäistä suurempaa haittaa radio- tai muulle viestinnälle taikka yleiselle viestintäverkolle ja se on perusteltua ottaen huomioon tehtävän tärkeys, käytöstä aiheutuva haitta ja muut tilanteen kokonaisarviointiin vaikuttavat seikat.

Radiolupa radiohäirintään tarkoitettujen laitteiden hallussapitoon, maahantuontiin tai käyttöön voidaan 2 momentissa säädetystä poiketen myöntää muullekin tieteelliseen, teolliseen tai kaupalliseen toimintaan, jos siihen on hyväksyttävä syy eikä käyttö aiheuta haittaa muulle kuin luvassa tarkoitettulle radio- tai muulle viestinnälle taikka yleiselle viestintäverkolle.

Luvan myöntämisen edellytyksenä 3 momentissa tarkoitettulle muulle taholle on, että tämä on:

1) antanut Liikenne- ja viestintävirastolle selvityksen 6 momentissa säädettyjen turvallisuusvaatimusten täyttymisestä;

2) antanut Liikenne- ja viestintävirastolle selvityksen käytössään olevista asiakkaan tuntemiseen liittyvistä menettelytavoista ja asiakkaistaan, jos toimintaan kuuluu radiohäirintään tarkoitettujen laitteiden myynti taikka hallussapito maahantuonti-, vienti-, esittely-, testaus- tai koulutustarkoituksessa tai myynnin edistämiseksi;

3) arvioitu 39 b §:ssä tarkoitettulla tavalla luotettavaksi;

4) antanut Liikenne- ja viestintävirastolle riittävän selvityksen siitä, miten toiminnan aiheuttama haitta muulle kuin luvan mukaiselle radioviestinnälle tai radiomääritykselle on estetty; ja

5) maksanut 285 §:ssä säädetyn hakemusmaksun.

Lupa voidaan myöntää muulle kuin viranomaiselle vain, jos tämän toiminta ei ole ristiriidassa Suomen kansallisen turvallisuuden, maanpuolustuksen tai Suomen kansainvälisten velvoitteiden kanssa.

Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että ulkopuolisilla tahoilla ei ole oikeudetonta pääsyä radiohäirintään tarkoitettuihin laitteisiin. Lupaa hakevan ja luvanhaltijan tulee Liikenne- ja viestintäviraston pyynnöstä antaa selvitys radiohäirintään tarkoitettujen laitteiden säilyttämisessä noudatetuista periaatteista ja käytetyistä tiloista. Liikenne- ja viestintävirasto voi liittää radiolupaan 42 §:ssä tarkoitettujen ehtojen lisäksi radiohäirintään tarkoitettujen laitteiden säilyttämistä koskevia ehtoja ulkopuolisten pääsyn estämiseksi.

Radiohäirintään tarkoitettun laitteen käytöstä on laadittava pöytäkirja tai muu asiakirja, jota on säilytettävä kuusi kuukautta sen laatimisesta. Radiohäirintään tarkoitettun laitteen käyttämisestä on ilmoitettava Liikenne- ja viestintävirastolle, jos se voi aiheuttaa radio- tai muulle viestinnälle taikka yleiselle viestintäverkolle haittaa. Viranomaisen tai muu, jolle on laissa säädetty oikeus käyttää radiohäirintään tarkoitettua laitetta, voi jättää ilmoituksen tekemättä, jos se on radio- tai muulle viestinnälle taikka yleiselle viestintäverkolle oletettavasti aiheutuvaan tai aiheutuneeseen haittaan nähden ilmeisen tarpeetonta, tai siihen on muu laissa säädetty syy.

Valiokunnan mietintö LiVM 1/2026 vp

Radiohäirintään tarkoitettua laitetta saa käyttää vain niin kauan kuin se on välttämätöntä, jollei muualla laissa säädetä toisin.

Puolustusvoimat ja Rajavartiolaitos eivät tarvitse radiolupaa radiohäirintään tarkoitettujen laitteiden hallussapitoon, maahantuontiin ja käyttöön, jos laitteita käytetään ainoastaan Liikenne- ja viestintäviraston 96 §:n 1 momentin nojalla antamassa määräyksessä yksinomaan Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen käyttöön määrätyillä taajuusalueilla. Pohjois-Atlantin liiton ja sen jäsenvaltion joukot eivät tarvitse radiolupaa radiohäirintään tarkoitettujen laitteiden hallussapitoon, maahantuontiin ja käyttöön, jos laitteita käytetään ainoastaan Liikenne- ja viestintäviraston 96 §:n 1 momentin nojalla antamassa määräyksessä yksinomaan Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen käyttöön määrätyillä taajuusalueilla.

Radiohäirintään tarkoitettulle laitteelle myönnettyä radiolupaa ei voi siirtää tai vuokrata.

39 b §

Radiohäirintään tarkoitettun laitteen pitäjän luotettavuus

Jos radiohäirintään tarkoitettun laitteen 39 a §:n 3 momentissa tarkoitettu hallussapitäjä, maahantuoja tai käyttäjä on oikeushenkilö, vaatimus mainitun pykälän 4 momentin 3 kohdassa edellytetystä luotettavuudesta koskee myös toimitusjohtajaa ja hänen sijaistaan, hallituksen jäsentä ja varajäsentä, hallintoneuvoston ja siihen rinnastettavan toimielimen jäsentä ja varajäsentä, vastuunalaista yhtiömiestä sekä muuta ylimpään johtoon kuuluvaa. Vaatimus luotettavuudesta koskee myös oikeushenkilön omistajia, joilla on vähintään 10 prosentin omistusosuus tai äänivalta yrityksessä.

Henkilöä ei pidetä luotettavana, jos:

1) hänet on viiden arviota edeltäneen vuoden aikana tuomittu rangaistukseen rikoksesta, jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimaton pitämään radiohäirintään tarkoitettuja laitteita;

2) hänen on muutoin asemansa tai toimintansa perusteella katsottava olevan ilmeisen sopimaton pitämään radiohäirintään tarkoitettuja laitteita kansallisen turvallisuuden tai Suomen kansainvälisten velvoitteiden kanssa yhteensopivalla tavalla;

3) häntä koskevia liiketoimintakieltoja on merkitty viranomaisen rekisteriin; tai

4) hän on konkurssissa taikka ulosmittauksen tai muun selvityksen mukaan kykenemätön vastaamaan veloistaan ja voidaan katsoa, että tämä altistaa hänet hyväksikäytölle, painostukselle, lahjomiselle tai muulle epäasialliselle vaikuttamiselle tai on muutoin omiaan vaarantamaan hänen mahdollisuuksiaan ja kykyjään huolehtia tämän lain tai sen nojalla annetun luvan tai luvan ehtojen mukaisista velvollisuuksistaan riippumattomasti ja muutoinkin luotettavasti.

Toimivaltaisen viranomaisen on luonnollisen henkilön luotettavuuden arvioinnin lopputulosta harkitessaan otettava erityisesti huomioon henkilön toiminnan ja taustojen merkittävyys koko radiohäirintään tarkoitettun laitteen hallussapitäjän, maahantuojan tai käyttäjän kannalta suhteessa sen harjoittamaan toimintaan. Luotettavuuden arviointi perustuu kokonaisarviointiin, jossa on otettava huomioon henkilön asema ja määräysvalta radiohäirintään tarkoitettuja laitteita pitävässä yhteisössä.

Edellä 2 momentin 1 kohdan mukaiseksi selvitykseksi on hyväksyttävä rikosrekisterilain (770/1993) nojalla saatavat tiedot ja ulkomaisen henkilön osalta tämän alkuperämaan tai sijoittautumismaan toimivaltaisen viranomaisen antama ote rikosrekisteristä. Rikosrekisteriote ei saa olla kuutta kuukautta vanhempi. Jollei ulkomaisen henkilön sijoittautumismaassa anneta

Valiokunnan mietintö LiVM 1/2026 vp

edellä tarkoitettua otetta tai todistusta, niiden sijasta näytöksi on hyväksyttävä henkilön sijoittautumismaan lainsäädännön mukainen valaehdotus tai vakuutuksella vahvistettu ilmoitus.

Edellä 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu määräaika on laskettava tuomion lainvoimaiseksi tulosta hakemuksen vastaanottohetkeen.

Toimivaltainen viranomais voi jättää pyytämättä luotettavuuden arviointiin liittyviä selvityksiä, jos se katsoo luotettavuuden tulleen muutoin riittävällä tavalla osoitetuksi tai jos selvityksen antaminen on muutoin ilmeisen tarpeetonta.

264 §

Erityistarkoituksiin käytettävät radiolaitteet

Mitä 251, 251 a, 252, 253, 253 a—253 e ja 254—263 §:ssä säädetään, ei koske:

5) radiolaitteita, joita käytetään yksinomaan yleisen turvallisuuden varmistamiseen, maanpuolustukseen, valtion muissa turvallisuusasioissa tai valtion toiminnassa rikosoikeuden alalla;

6) radiohäirintään tarkoitettuja laitteita, ~~joille on myönnetty 39 a §:ssä tarkoitettu radiolupa.~~

265 §

Pätevyyden osoittaminen

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, radiolähetintä saa pätevyystodistuksen haltijan välittömässä valvonnassa käyttää muukin henkilö. Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske Puolustusvoimia, Rajavartiolaitosta eikä Pohjois-Atlantin liiton ja sen jäsenvaltion joukkoja; niiden harjoittaessa sotilaalliseen maanpuolustukseen liittyvää radioviestintää eikä niiden yksinomaan sotilaallisessa maanpuolustustarkoituksessa käyttämiä radiolaitteita eikä puolustusyhteistyösopimuksessa tarkoitettuja USA:n joukkoja.

33 luku

Tietoturvan ja häiriöiden hallinta sekä häiriöistä ilmoittaminen

277 a §

Radiohäirintään tarkoitettujen laitteen aiheuttama häiriö

Jos radiohäirintään tarkoitettu laite aiheuttaa häiriötä muulle kuin luvan mukaiselle radioviestinnälle tai radiomääritykselle, laitteen käyttö on heti keskeytettävä. Laitteen käyttöä ei saa jatkaa ennen kuin häiriön syy on selvitetty ja häiriön uusiutuminen on estetty.

Valiokunnan mietintö LiVM 1/2026 vp

Liikenne- ja viestintävirasto voi päättää, mihin radiohäirintään tarkoitetun laitteen teknisiä ominaisuuksia tai käyttöä koskeviin toimiin **laitteen** haltijan ja omistajan on ryhdyttävä häiriön ja sen vaikutusten ehkäisemiseksi ja poistamiseksi.

285 §

Hakemusmaksu

Edellä 39 a §:n 3 momentissa tarkoitetun radioluvan hakija on velvollinen suorittamaan lupaviranomaiselle hakemuksen yhteydessä maksun, jonka määrä on 1 000 euroa. Maksua ei palauteta, vaikka hakemuksesta luovuttaisiin tai se hylättäisiin.

304 §

Liikenne- ja viestintäviraston erityiset tehtävät

Sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään, Liikenne- ja viestintäviraston tehtävänä on:

9) selvittää radioviestinnän häiriön sekä radiolaitteen, radiohäirintään tarkoitetun laitteen tai telepäätelaitteen viestintäverkolle, radiolaitteelle, telepäätelaitteelle tai sähkölaitteistolle aiheuttaman häiriön syitä;

307 §

Eräiden muiden viranomaisten tehtävät

Poliisi ja Rajavartiolaitos valvovat Liikenne- ja viestintäviraston ohella radiolupaa koskevien 39 ja 39 a §:n sekä radiolaitteen merkitsemistä koskevan 257 §:n noudattamista. Tulli valvoo vesiliikennelain (782/2019) valvonnan yhteydessä radiolupaa koskevien 39 ja 39 a §:n sekä radiolaitteen merkitsemistä koskevan 257 §:n noudattamista sekä Liikenne- ja viestintäviraston ohella radiolaitteiden ~~ja radiohäirintään tarkoitettuja laitteiden~~ maahantuontia koskevien säännösten ja määräysten noudattamista.

Tulli valvoo radiohäirintään tarkoitettujen laitteiden maahantuontia koskevien säännösten noudattamista, kun radiohäirintään tarkoitettu laite tuodaan maahan Euroopan unionin jäsenvaltioista tai Euroopan unionin ulkopuolelta. (Uusi)

315 §

Viranomaisten yleinen tiedonsaantioikeus

Sen estämättä, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, Puolustusvoimat, Rajavartiolaitos ja Pohjois-Atlantin liiton ja sen jäsenvaltion joukot eivät ole velvollisia antamaan tietoja yksinomaan kansallisen turvallisuuden suojaamiseksi tai sotilaallisessa maanpuolustustarkoituksessa hallussa

Valiokunnan mietintö LiVM 1/2026 vp

pidettävän, maahan tuotavan tai käytettävän radiolaitteen tai radiohäirintään tarkoitetun laitteen rakenteesta, käytöstä ja sijainnista eikä tietoja, joita tarvitaan maksujen perinnässä. Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei sovelleta vieraan valtion sota-aluksen, sotilasilma-aluksen eikä muun yksinomaan valtion tarkoitukseen käytettävän ilma-aluksen radiolaitteita tai radiohäirintään tarkoitettuja laitteita koskeviin tietoihin.

Liikenne- ja viestintävirastolla on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada Oikeusrekisterikeskukselta, työ- ja elinkeinoministeriöltä, Patentti- ja rekisterihallitukselta ja Ulosottolaitokselta maksutta tässä laissa säädettyjen tehtäviensä hoitamiseksi välttämättömät tiedot radiohäirintään tarkoitetun laitteen hallussapitäjästä, käyttäjästä ja maahantuojasta sekä sen hallituksen tai hallintoneuvoston jäsenistä ja varajäsenistä, toimitusjohtajasta ja tämän sijaisesta, vastuunalaisista yhtiömiehistä sekä muista ylimpään johtoon kuuluvista. Oikeus saada tietoja koskee myös sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitetun sakkorekisterin tietoja.

319 §

Vaitiolovelvollisuus ja viesteihin liittyvien tietojen luovuttaminen

Mitä 1 momentissa säädetään, ei estä välitystiedon antamista toiselle viranomaiselle, jos se on tarpeen radiohäiriön aiheuttamista koskevan rikoksen selvittämistä tai **syytteeseenpanoa** varten taikka radioviestinnän häiriön poistamiseksi, rajoittamiseksi tai sen kansalliselle turvallisuudelle tai maanpuolustukselle aiheuttaman uhkan torjumiseksi tai selvittämiseksi.

324 §

Soveltamisalan rajoitukset

Mitä 326 ja 327 §:ssä sekä 329 §:n 3 momentissa säädetään ei koske:

- 1) Puolustusvoimia eikä Rajavartiolaitosta niiden harjoittaessa sotilaalliseen maanpuolustukseen tai kansalliseen turvallisuuteen liittyvää radioviestintää eikä niiden yksinomaan sotilaallisessa maanpuolustustarkoituksessa tai kansallisen turvallisuuden suojaamiseksi hallussa pitämiä radiolaitteita ja radiohäirintään tarkoitettuja laitteita;
- 2) Pohjois-Atlantin liiton eikä sen jäsenvaltion joukkojen sotilaalliseen maanpuolustukseen liittyvää radioviestintää tai niiden yksinomaan sotilaallisessa maanpuolustustarkoituksessa hallussa pitämiä radiolaitteita tai radiohäirintään tarkoitettuja laitteita;
- 3) Suojelupoliisin yksinomaan poliisin hallinnosta annetun lain (110/1992) 10 §:n 1 momentissa tarkoitettuihin tehtäviin liittyvää radioviestintää eikä sen tässä tarkoituksessa hallussa pitämiä radiolaitteita ja radiohäirintään tarkoitettuja laitteita;
- 4) puolustusyhteistyösopimuksessa tarkoitettujen USA:n joukkojen radioviestintää tai niiden hallussa pitämiä radiolaitteita tai radiohäirintään tarkoitettuja laitteita.

Valiokunnan mietintö LiVM 1/2026 vp

Jäljempänä 326 §:ssä ja 329 §:n 2 ja 3 momentissa säädettyä ei sovelleta vieraan valtion sotaluoksen, sotilasilma-aluksen tai muun yksinomaan valtion tarkoitukseen käytettävän ilma-aluksen radiolaitteisiin tai radiohäirintään tarkoitettuihin laitteisiin.

326 §

Radiolaitteeseen liittyvä tarkastus

Liikenne- ja viestintävirastolla on oikeus tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten, määräysten ja päätösten noudattamisen valvomiseksi toimittaa tarkastus paikassa, jossa on:

- 5) 269 §:n 2 momentissa tarkoitettu suojauksen purkujärjestelmä;
- 6) radiohäirintään tarkoitettu laite.

Radiolaitteen tai radiohäirintään tarkoitetun laitteen maahantuoja, haltijan, käyttäjän ja omistajan on pyynnöstä esitettävä Liikenne- ja viestintävirastolle, Rajavartiolaitokselle, Tullille ja poliisille hallussaan oleva radiolupa.

327 §

Laitteen tutkittavaksi ottaminen

Radiolaitemarkkinoiden valvomiseksi tai jos on syytä epäillä, että 30 luvussa säädettyjä vaatimuksia markkinoille saatetuille tai saataville asetetuille radiolaitteille ei ole noudatettu, 39 a §:ssä säädettyjä vaatimuksia radiohäirintään tarkoitetuille laitteille ei ole noudatettu tai 269 §:ssä säädetty sähköisen viestin suojaus on oikeudettomasti purettu, Liikenne- ja viestintäviraston tarkastajalla on oikeus ottaa radiolaitte tai radiohäirintään tarkoitettu laite ja sen asiakirjat tutkittaviksi sekä kieltää laitteen käyttö ja sen pitäminen saatavilla markkinoilla tutkimuksen ajaksi. Tutkimus on tehtävä viivytyksettä. Sille, jolta laite on otettu tutkittavaksi, on annettava todistus, josta ilmenevät tutkittavaksi otettu laite ja tutkittavaksi ottamisen syy.

Jos tutkittavaksi otettu radiolaitte tai radiohäirintään tarkoitettu laite täyttää tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten vaatimukset ja sen arvo on alentunut tutkimuksen vuoksi, omistajalle on vaatimuksesta maksettava laitteesta käypää hintaa vastaava korvaus.

Jos radiolaitte tai radiohäirintään tarkoitettu laite on olennaisella tavalla tämän lain taikka sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastainen, Liikenne- ja viestintävirasto voi velvoittaa laitteen valmistajan tai maahantuojan korvaamaan tutkimuksesta aiheutuneet kustannukset.

329 §

Radiohäiriöiden estäminen

Liikenne- ja viestintävirastolla on oikeus kieltää radiolaitteen ja radiohäirintään tarkoitetun laitteen markkinoille saattaminen, asettaminen saataville markkinoilla ja käyttö sekä 97 §:n

Valiokunnan mietintö LiVM 1/2026 vp

2 momentissa tarkoitetun muun sähkölaitteen kuin radiolaitteen käyttö, jos se on aiheuttanut haitallisen häiriön tai sen voidaan todennäköisin syin olettaa aiheuttavan haitallisen häiriön.

Liikenne- ja viestintävirastolla on oikeus tarkastaa ja ottaa tutkittavaksi radiolaitte tai radiohäirintään tarkoitettu laite, jos laitteen tai sen käytön epäillään todennäköisin syin olevan tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten **vastaista**, taikka se on aiheuttanut tai todennäköisesti voi aiheuttaa haitallisen häiriön. Liikenne- ja viestintävirasto voi tässä tapauksessa myös tehdä radiolaitteen tai radiohäirintään tarkoitetun laitteen tilapäisesti toimintakyvyttömäksi, jos siitä ei aiheudu laitteen haltijalle olosuhteisiin nähden kohtuutonta haittaa tai vahinkoa. Radiolaitteen ja radiohäirintään tarkoitetun laitteen tutkittavaksi ottamiseen sovelletaan muilta osin 327 §:ää.

341 §

Kotietsintä, paikanetsintä ja henkilöntarkastus

Jos on painavia perusteita epäillä, että tietyssä kotirauhan piiriin kuuluvassa paikassa on tehty rikoslain 38 luvun 7 §:ssä taikka tämän lain 348 §:n 1 momentin 2, 3 tai 9 kohdassa tarkoitettu rikos, lainvastaisen radiolaitteen, radiohäirintään tarkoitetun laitteen tai telepäätelaitteen löytämiseksi tai rikoksen selvittämiseksi saadaan toimittaa yleinen kotietsintä tai paikanetsintä sekä henkilöntarkastus sen estämättä, mitä pakkokeinolain 8 luvun 2 §:n 1 momentissa, 4 §:ssä ja 31 §:n 1 momentissa säädetään. Edellytyksenä on lisäksi, että etsintä tai tarkastus on välttämätön sen tavoitteiden saavuttamiseksi.

348 §

Radiolaiterikkomus

Joka tahallaan

7) rikkoo markkina- ja valvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tai tämän lain 253 d §:n 4 momentissa säädettyä valmistajan, valtuutetun edustajan, maahantuojan, jakelijan tai jakelupalveluiden tarjoajan ilmoittamisvelvollisuutta,

8) rikkoo markkina- ja valvonta-asetuksen 4 artiklan 3 kohdan d alakohdassa tai tämän lain 253 d §:n 3 momentissa säädettyä valmistajan, valtuutetun edustajan, maahantuojan, jakelijan tai jakelupalveluiden tarjoajan korjaaviin toimiin ryhtymistä ja riskien vähentämistä koskevaa velvollisuutta, tai

9) pitää hallussaan tai käyttää radiohäirintään **tarkoitettua** laitetta ~~tai tuo maahan radiohäirintään tarkoitettua laitetta~~ ilman 39 a §:ssä tarkoitettua radiolupaa, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, radiolaiterikkomuksesta sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Valiokunnan mietintö LiVM 1/2026 vp

Helsingissä 24.3.2026

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Jouni Ovaska kesk
varapuheenjohtaja Timo Furuholm vas
jäsen Pekka Aittakumpu ps
jäsen Heikki Autto kok
jäsen Seppo Eskelinen sd
jäsen Petri Huru ps
jäsen Aleksi Jäntti kok
jäsen Marko Kilpi kok
jäsen Mauri Kontu kesk
jäsen Johan Kvarnström sd
jäsen Sheikki Laakso ps
jäsen Pinja Perholehto sd

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Juha Perttula